

Διάγραμμα Μαθήματος

Κωδικός Μαθήματος MBAN-766DG	Τίτλος Μαθήματος Ενέργεια και Γεωπολιτική	Πιστωτικές Μονάδες 6 ECTS
Προ απαιτούμενα Κανένα	Τμήμα Σχολή Διοίκησης Επιχειρήσεων	Εξάμηνο Φθινοπωρινό, Εαρινό
Κατηγορία Μαθήματος Κατεύθυνσης	Γνωστικό Πεδίο Διαχείριση Πετρελαίου, Φυσικού Αερίου και Ενέργειας	Γλώσσα Διδασκαλίας Ελληνική
Επίπεδο Σπουδών 2 ^{ος} Κύκλος	Διδάσκων Δρ. Θεόδωρος Τσακίρης	Έτος Σπουδών 1 ^ο ή 2 ^ο
Τρόπος παράδοσης Εξ Αποστάσεως	Work Placement N/A	Προ απαιτούμενα Κανένα

Στόχοι Μαθήματος:

Οι κύριοι στόχοι του μαθήματος είναι να:

- Εξετάσει κριτικά το περιεχόμενο, τους ορισμούς και τις διαστάσεις της διεθνούς πολιτικής ενεργειακής ασφάλειας
- Αξιολογήσει την επίδραση των πολιτικών και γεωπολιτικών παραγόντων επί των αγορών πετρελαίου και φυσικού αερίου, και ειδικότερα στην εμπορία και στην τιμολόγηση υδρογονανθράκων
- Εκτιμήσει συγκριτικά η σημασία της ενεργειακής ασφάλειας για τη διαμόρφωση της εξωτερικής πολιτικής από διάφορα κράτη και, ειδικότερα, από ανταγωνιστικές Μεγάλες Δυνάμεις
- Να αξιολογήσει τη σημασία της διασύνδεσης ανάμεσα στην ενέργεια και την περιφερειακή ασφάλεια στις σημαντικότερες περιοχές παραγωγής / εξαγωγής ενέργειας στον κόσμο

Μαθησιακά Αποτελέσματα:

Μετά και κατά την ολοκλήρωση του μαθήματος οι φοιτητές/τριες αναμένεται να είναι σε θέση να:

- Εξετάσουν με κριτικό πνεύμα την έννοια της ενεργειακής ασφάλειας στις διάφορες διαστάσεις της και τις παραμέτρους που επηρεάζουν τον ορισμό της από τη βιομηχανική επανάσταση (μέχρι την 3^η βδομάδα).
- Συγκρίνουν τις διαφορετικές σχολές σκέψης στη διεθνή πολιτική οικονομία του πετρελαίου και του φυσικού αερίου με έμφαση στη δυναμική ισορροπία δυνάμεων μεταξύ των ιδιωτικών πολυεθνικών εταιρειών πετρελαίου και των κρατών (μέχρι την 6^η βδομάδα).
- Αξιολογήσουν τη σημασία των ζητημάτων ασφάλειας της παγκοσμιοποιημένης αγοράς πετρελαίου και των περιφερειακών αγορών φυσικού αερίου.
- Αξιολογήσουν τη σημασία της ενεργειακής ασφάλειας στην Υψηλή Στρατηγική των Μεγάλων Δυνάμεων τον 20ο και τον 21ο αιώνα εστιάζοντας στις μελέτες περιπτώσεων των ΗΠΑ, της Ρωσίας και της Κίνας (μέχρι την 9^η βδομάδα).
- Προβληματισθούν σχετικά με τις προτεραιότητες και τις προκλήσεις της ευρωπαϊκής πολιτικής ενεργειακής ασφάλειας και τον τρόπο που σχετίζεται με την ΚΕΠΠΑ και την ΕΠΑΑ της ΕΕ.
- Διακριβώσουν τον ρόλο της ενεργειακής ασφάλειας στη διαμόρφωση της περιφερειακής γεωπολιτικής με βάση διάφορες μελέτες περιπτώσεων της Κασπίας Θάλασσας, της Κεντρικής Ασίας, της Μέσης Ανατολής / Βόρειας Αφρικής, της Μαύρης Θάλασσας και της Ανατολικής Μεσογείου (μέχρι την 12^η βδομάδα).

"Η λεπτομερής συνεισφορά των γνωστικών αποτελεσμάτων κάθε μαθήματος ως προς τους γνωστικούς στόχους/ γνωστικές δεξιότητες καθώς και τους ειδικούς στόχους ενός προγράμματος σπουδών περιλαμβάνεται στο πίνακα γνωστικού περιεχομένου καθενός προγράμματος"

Περιεχόμενο Μαθήματος:

Το μάθημα παραδίδεται σε 12 εβδομάδες εστιάζοντας κάθε εβδομάδα στα ακόλουθα θέματα:

1. Ενεργειακή ασφάλεια: Θεωρία και Πρακτική
2. Η Διεθνής Πολιτική Οικονομία (ΔΠΟ) του Πετρελαίου και του Φυσικού Αερίου: Ανταγωνιστικές Θεωρίες και Δρώντες
3. Η Πολιτική Ιστορία και η ΔΠΟ του πετρελαίου και του φυσικού αερίου στην περιοχή της Μέσης Ανατολής και Βόρειας Αφρικής: 1905-1956
4. Η Πολιτική Ιστορία και η ΔΠΟ του πετρελαίου και του φυσικού αερίου στην περιοχή της Μέσης Ανατολής και της Βόρειας Αφρικής: 1957-1990
5. Η ενεργειακή γεωπολιτική της σύγχρονης Μέσης Ανατολής και Βόρειας Αφρικής μετά το 1990
6. Αμερικανικές Ενεργειακές Στρατηγικές Ασφαλείας
7. Ρωσικές Ενεργειακές Στρατηγικές Ασφαλείας
8. Κινεζικές Ενεργειακές Στρατηγικές Ασφαλείας
9. Η στρατηγική Ενεργειακής Ασφάλειας της ΕΕ
10. Παρουσίαση Εργασίας
11. Ενεργειακή ασφάλεια και γεωπολιτική στην Κασπία Θάλασσα και την Κεντρική Ασία

12. Ενεργειακή Ασφάλεια και Γεωπολιτική στην Ανατολική Μεσόγειο / Δοκιμή Κριτικής Σκέψης με Ανοικτά Βιβλία

Μαθησιακές Δραστηριότητες και Διδακτικές Μέθοδοι:

Η ενότητα παραδίδεται μέσα από online διαλέξεις, βίντεο, κριτική έκθεση αξιολόγησης, παρουσίαση PPT, διαδραστική εργασία ομάδας, online συζήτηση, σεμινάρια μελετών περιπτώσεων και κατευθυνόμενη αυτοδιδασκαλία.

Μέθοδοι Αξιολόγησης:

Ανάθεση(-εις), Εξάσκηση (Final exam), Ανοικτό βιβλίο, Συμμετοχή στο forum

Απαιτούμενα Διδακτικά Εγχειρίδια και Βιβλιογραφία:

Τίτλος	Συγγραφέας	Εκδοτικός Οίκος	Έτος	ISBN
<i>The Quest: Energy, Security and the Remaking of the Modern World</i>	Yergin, D.	Penguin Books	2012	1594202834
<i>Energy and Security: Strategies for a World in Transition</i>	Kalicki, J, & Goldwyn, D., (eds.)	Johns Hopkins University Press	2013	9781421411699

Προτεινόμενα Διδακτικά Εγχειρίδια και Συμπληρωματική Βιβλιογραφία:

Title	Author(s)	Publisher	Year	ISBN
Asia's Energy Security Amid Global Market Change, NBR Special Report #69	M.I.A. Shukor, C. Gillispie, A. Half, M Herberg et al.,	National Bureau of Research	2016	
The Geopolitics of Russia Natural Gas	T.Mitrova Belfer Center for Science and International Affairs	Harvard University Press	2014	
Energy Cooperation and Security in the Eastern Mediterranean: A Seismic Shift towards Peace or Conflict?	A. Giannakopoulos	Tel Aviv University Press	2016	
European Energy Security: Options and Challenges	Phillips, R. and Cook J.	Nova Science	2012	

Περιοδικά:

Energy Policy, Geopolitics, Journal of Energy Security, Energy Strategy Reviews

- Βάσεις δεδομένων των Διεθνών Οργανισμών Ενέργειας:
- OPEC: Organization of the Petroleum Exporting Countries, http://www.opec.org/opec_web/en/
- GECF: Gas Exporting Countries Forum organization_ <https://www.gecf.org/about/overview.aspx>
- US Department of Energy, Energy Information Administration, <http://www.eia.doe.gov/international>
- International Energy Agency: <http://www.iea.org/>
- European Commission_Directorate General for Energy_ <https://ec.europa.eu/energy/en/home>
- Oxford Institute for Energy Studies_ <https://www.oxfordenergy.org/>
- Center for Energy Studies of Baker Institute_ <https://www.bakerinstitute.org/center-for-energy-studies/>
- Clingendael International Energy Programme_ <http://www.clingendaelenergy.com/>